

آموزش گام به گام

طراحی بر روی سفال

همراه با الگوهای طراحی

راشل بیاس

پروین شیخی

آموزش گام‌به‌گام طراحی بر روی سفال

(همراه با الگوهای طراحی)

اثر راشل بیاس

ترجمه پروین شیخی

حروفچینی و اجرای صفحات: محمد نجفی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف‌نگار

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۸۶؛ تیراژ: ۲۰۰۰ جلد؛ بها: ۳۳۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۷۳۵۲-۱۸-۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۳۵۲-۱۸-۵

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

نشانی: خیابان دکتر فاطمی، روبروی هتل لاله، خیابان باباطاهر،

کوچه سهند شرقی، پلاک ۷۶، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۹۷۴۳۹۳؛ فکس: ۸۸۹۷۴۳۸۹

www.bargnegar.com

info@bargnegar.com

سرشناسه : بیاس، راشل Hyass, Rachel

عنوان و نام پدیدآورنده : آموزش گام به گام طراحی بر روی سفال همراه با الگوهای طراحی / راشل بیاس؛ مترجم: پروین شیخی.

مشخصات نشر : تهران: برگ‌نگار، ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.؛ مصور: ۲۹×۲۲ سم.

شابک : 978-964-7352-18-5

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا

موضوع : نقاشی روی سفال.

شناسه افزوده : شیخی، پروین، ۱۳۵۲ - مترجم.

رده‌بندی کنگره : ۱۳۸۶ آ ۲ ب / NK ۴۶۰۰

رده‌بندی دیوید : ۷۳۸

شماره کتابشناسی ملی : ۱۱۳۴۲۸۹

سخن ناشر:

تصاویر گام‌به‌گامی که در این کتاب ارائه شده است، تکنیک‌های طراحی و نقاشی بر روی سرامیک راشل بیاس را شرح می‌دهند. از هیچ‌گونه مدلی استفاده نشده است.

صفحه ۱

سینی گل خشخاش

طرح: صفحه ۲۶ را ببینید.

این چنین سینی رنگارنگی هر میز شامی را زیبا جلوه می‌دهد.

طرح با استفاده از کاغذ کاربن منتقل می‌شود (صفحه ۷ را ببینید).

جهت رنگ آمیزی از رنگ‌های خالص غیرترکیبی استفاده می‌کنند. رنگ‌ها را روی سفال ریخته و آنگاه با کمی آب رقیق می‌سازیم.

برای رنگ آمیزی بوته‌های خشخاش از قلم‌موی گرد سموری شماره ۶ استفاده می‌شود.

قلم‌مو را به رنگ قرمز روشن آغشته کرده و نوک آن را قرمز تیره می‌زنیم. سپس آن را بر سطح سفال زده و برای خلق حاشیه چمن‌زار مانند، قلم‌مو را به عقب و جلو حرکت می‌دهیم. پشت قلم‌مو را از روی سفال بلند کرده به‌طوری‌که فقط قسمت جلو قلم‌مو روی سفال باشد. سپس آن را به عقب و جلو حرکت داده تا گلبرگ‌هایی چین‌دار با لبه‌های موجی شکل به‌وجود آید. گلبرگ‌های دیگر به روش فوق رنگ آمیزی می‌شوند و به منظور تغییر سایه رنگ‌ها مقدار کمی رنگ نارنجی به فاصله‌های معین به آنها می‌زنیم.

از قلم‌موی خطی شماره ۱ برای رنگ کردن ساقه استفاده می‌کنند. قلم‌مو را به دو رنگ سبز آغشته کرده و روی گل‌ها می‌کشیم.

قلم‌موی گرد سموری شماره ۳ را به رنگ قرمز آغشته کرده و غنچه‌ها را رنگ می‌کنیم. بدین صورت که نوک قلم‌مو را روی سفال قرار داده و کمی فشار می‌دهیم و سپس قلم‌مو را به آرامی به سمت جلو می‌کشیم و با کاستن فشار، قلم‌مو را حرکت داده تا به نوک غنچه برسد. با قلم‌موی خطی آغشته به رنگ سبز، با همین روش دو خط دیگر می‌کشیم.

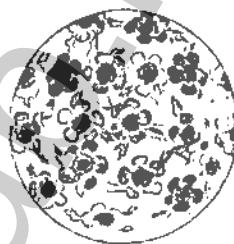
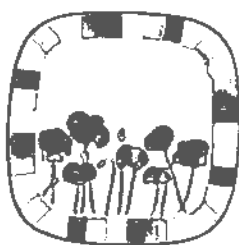
برای رنگ آمیزی مرکز گل‌ها از سایه‌های مختلف رنگ سبز استفاده می‌کنیم. بدین‌صورت که یک اسفنج کوچک آغشته به رنگ را با یک حرکت سریع در مرکز گل گذاشته و بلافاصله برمی‌داریم.

به‌منظور کامل کردن بشقاب، اسفنج حاشیه‌کاری را به ترتیب به رنگ‌های مختلف آغشته کرده و روی لبه آن می‌کشیم. پس از خشک شدن لبه بشقاب را حاشیه سیاه‌رنگ می‌زنیم.

برای تثبیت رنگ‌ها، بشقاب را در کوره می‌گذاریم و سپس آن را با لعاب شفاف، لعاب‌اندود کرده و دوباره حرارت می‌دهیم.

فهرست

مقدمه	۴	انتقال طرح	۷
مواد لازم	۶	رنگ آمیزی طرح	۹
آماده سازی سطح کار	۷	طرح ها	۱۶

بشقاب و جام طرح بامبو

طرح: صفحه ۴۵ را ببینید.

در اینجا نمونه ای از ظروف تک را به تصویر کشیده ایم. طرح را با استفاده از رنگ های زیرلایی رنگ آمیزی کرده و طرح کلی را با لعاب خالص کامل می کنیم. لعاب را درون جام ریخته و تکان می دهیم. رنگ زیرلایی سیاه که به نسبت ۵۰ درصد رنگ و ۵۰ درصد آب رقیق شده، درون جام ریخته و قبل از اینکه سر برود چهار مرتبه به دقت می چرخانیم.

با قلم موی پهن شماره ۸ و لعاب سیاه رنگ با دوام سه مرتبه پشت بشقاب را رنگ کرده و از بالا تا پایین جام را رنگ می زنیم.

با استفاده از قلم موی پهن شماره ۸ و رنگ زیرلایی زرد پررنگ که با ۵۰ درصد آب رقیق شده است، یک لایه روی بشقاب و اطراف جام می زنیم.

زمانی که رنگ خشک شد، با روش زرورق طرح مورد نظر را روی بشقاب و جام منتقل می سازیم (صفحه ۸ را ببینید).

برای رنگ آمیزی ساقه بامبو از قلم موی گرد شماره ۶ و رنگ قهوه ای تیره استفاده می کنیم. سپس یک سمت قلم مو را به رنگ قهوه ای کمی تیره تر آغشته کرده و از پایین طرح به بالا می کشیم. با یک حرکت موج دار می توانیم سایه های مختلفی ایجاد کرده به طوری که دو رنگ قهوه ای با هم ترکیب شوند.

جهت رنگ آمیزی برگ ها از قلم موهای شماره ۶ و ۳ به ترتیب برای برگ های بزرگ تر و کوچک تر استفاده می شود. قلم موها را به رنگ سبز روشن و یک طرف آنها را به رنگ سبز تیره آغشته کرده و این سه حرکت را انجام می دهیم: فشار دادن، کشیدن و بلند کردن (صفحه ۹ را ببینید). سپس رنگ قهوه ای را به بعضی از برگ ها اضافه می کنیم.

رنگ سیاه خالص را به نسبت ۷۰ درصد رنگ و ۳۰ درصد آب رقیق کرده و با قلم موی خطی شماره ۱ خطوط اصلی طرح ها را می کشیم. سپس به برگ ها رگ برگ اضافه می کنیم.

جهت برجسته تر کردن طرح از ابزار مخطط کاری استفاده می کنیم. بدین صورت که به وسیله این ابزار سطح رنگ را تراشیده تا به سفالینه برسیم به طوری که سطح سفید رنگ آن نمایان شود.

جهت خلق یک حاشیه زیبا روی بشقاب، با اسفنج حاشیه کاری و رنگ زیرلایی سیاه دور تا دور بشقاب را حاشیه می زنیم.

پس از خشک شدن رنگ ها بشقاب و جام را با لعاب شفاف، لعاب اندود کرده و حرارت می دهیم.

مقدمه

این کتاب سرشار از ایده‌های جالب و طرح‌های تزئینی است که برای هرگونه فرصت مناسبی ضروری می‌نماید. در ذهن یک نقاش سرامیک الگوها، نقش و نگارها و تصاویر به‌طور خاصی انتخاب می‌شوند تا از آنها بر روی ظروف سوپخوری، انواع بشقاب، کاسه، لیوان، گلدان، سفال، سینی و غیره استفاده شوند. سفالینه بی‌لعب، درون اینترنت، در کارگاه‌ها و نمایشگاه‌های سرامیک و سفال در معرض فروش قرار می‌گیرند، این ظروف همچنین در فروشگاه‌های صنایع دستی در دسترس عموم قرار می‌گیرند.

ظروف پرداخت شده در این کتاب با رنگ‌هایی نقاشی می‌شوند که احتیاج به حرارت دارند. بنابراین تمامی این ظروف دست‌کم به یک بار در کوره قرار گرفتن، نیاز خواهند داشت. در صورتی که علاقه‌مند به نقاشی بیش از چند شیء باشید، می‌توانید کوره‌های کوچک و نسبتاً ارزانی را خریداری کنید. یا اینکه کارگاه‌های سفالگری به اضافه امکانات رنگ‌آمیزی روزانه کوره در اختیارتان قرار می‌دهند. یا اینکه می‌توانید با مرکز فنی حرفه‌ای منطقه یا با سفالگر محلی برای حرارت دادن اشیای خود هماهنگ کنید.

شما برای ایجاد یک اثر زیبای تزئینی به مهارت چندانی نیاز ندارید. بخش اول این کتاب دربرگیرنده روشی ساده جهت دستیابی به مواد لازم به همراه آشنایی گام به گام با تکنیک‌های پایه است. برای اینکه انجام این کار به صرفه باشد، مواد لازم با کمترین میزان در نظر گرفته شده است تا بتوانید به کاری بس مهیج و به‌نوعی سرگرمی‌بار ارزش دست بزنید، خواه بخواهید وسیله‌ای کاربردی برای منزل یا هدیه‌ای برای خویشان و دوستان خود بسازید.

همان‌گونه که مهارت شما افزایش می‌یابد، اطمینان خواهید یافت که کار با رنگ و چرخش قلم‌مو بسیار لذتبخش است. از این‌رو، سرشوق خواهید آمد که به دیدن کارگاه محلی سفالگری بروید، جایی که بتوانید یک ظرف را بردارید و همراه با افراد دیگری که عاشق کار با سفال‌اند، به رنگ‌آمیزی آن بپردازید. یا تعدادی از اطرافیان‌تان را دعوت کنید که ساعات خوشی را همراه با نقاشی کردن سپری کنند. با وجود اینکه بیش از بیست سال است که در این صنعت مشغول به کار هستم، هنگامی که در کوره باز می‌شود و نتیجه‌نهایی را مشاهده می‌کنم، هنوز هم متعجب می‌شوم. رنگ‌ها در مرحله پختن تغییر شکل می‌دهند و این به‌راستی تجربه خارق‌العاده‌ای است. مهارت شما در هر سطحی که هست، امیدوارم که از این کتاب و از نقاشی کردن لذت ببرید.

گلدان طرح بابونه

طرح: صفحه ۱۶ را ببینید.

این گلدانی است با حاشیه ساده که با خطوط قلم‌مو تزئین شده است.

در این طرح لعاب بر پایه رنگ‌های زیرلعابی به‌عنوان زمینه استفاده می‌شود. هنگامی که از طرح گل بابونه استفاده می‌کنید، قلم‌موی گرد شماره ۲ را کاملاً در لعاب سفیدرنگ برجسته آغشته کرده و مقدار کمی هم رنگ به نوک قلم‌مو بزنید.

برای ایجاد حاشیه بر روی زمینه از رول حاشیه‌کاری استفاده می‌کنیم. بعد از رقیق کردن آبی روشن، ۳۰ درصد آب به اضافه ۷۰ درصد رنگ، با قلم‌موی پهن شماره ۸ دور تا دور گلدان را رنگ‌آمیزی می‌کنیم. مرکز گلدان نیز با رنگ صورتی روشن رقیق شده رنگ‌آمیزی می‌شود. با قلم‌موی گرد سموری شماره ۳ و رنگ یشمی رقیق‌شده، حاشیه ظریف‌تری به آن اضافه می‌کنیم.

بعد از اینکه رنگ خشک شد، با استفاده از دستمال کاغذی طرح را انتقال می‌دهیم. (صفحه ۸ را ببینید)

با استفاده از قلم‌موی گرد سموری شماره ۳، گل‌ها و برگ‌ها رنگ‌آمیزی می‌شوند. برای ایجاد گل‌های بابونه مات، از مقدار کمی لعاب برجسته استفاده می‌شود. بر روی سفال رنگ سفید زده و با قلم‌مو روی آن کشیده و سپس قلم‌مو را به رنگ‌های بنفش و صورتی خالص آغشته می‌کنیم. برای کشیدن پنج برگ این سه حرکت را با قلم‌مو انجام می‌دهیم: فشار دادن، کشیدن و بلند کردن (صفحه ۹ را ببینید)، که این خطوط از خارج لبه گلدان به داخل کشیده می‌شوند.

قلم‌موی خطی شماره ۱ که یک‌بار در رنگ سبز زده شده، برای کشیدن تمام ساق‌ها استفاده می‌شود. از قلم‌موی گرد سموری شماره ۲ که دوبار در دو رنگ سبز زده شده و با همان سه حرکت قلم‌مو: فشار دادن، کشیدن و بلند کردن برگ‌ها را رنگ‌آمیزی می‌کنیم.

برای کامل کردن گل‌ها از یک گوش‌پاک‌کن استفاده می‌کنیم. بدین صورت که آن را به دو سایه رنگ سبز آغشته کرده و مرکز گل‌ها را نقطه‌کاری می‌کنیم.

جهت رنگ‌آمیزی غنچه‌های کوچک از قلم‌موی شماره ۲ استفاده و این سه حرکت را اجرا می‌کنیم: فشار دادن، کشیدن و بلند کردن.

زمانی که رنگ‌ها خشک شدند، گلدان را با لعاب شفاف و براق کاملاً آغشته کرده و سپس حرارت می‌دهیم.

